

Příběhy našich sousedů

Jan Vančura – Harmonie v době temna Scénář k rozhlasové reportáži

Rádi bychom Vám představili pana Jana Vančuru z Uherského Hradiště, který se narodil v roce 1926 a dnes má 98 let. Začátek jeho života se nesl v poklidném duchu.

„Před válkou to bylo velice prima, páč můj otec byl advokát. On sem přijel, on byl v první světové válce, byl jako legionář v Rusku.“

S druhou světovou válkou nastává pro celou rodinu těžké období. Janův otec, aktivní člen Obrany národa, se ocitl v hledáčku gestapa. S velkou dávkou štěstí se mu podařilo uprchnout z Protektorátu.

„Náš tata byl u svého partnera, taky právníka a odcházel do kanceláře. Ti gestapáci šli z kanceláře po druhé straně, prostě ulice. Čili si ho nevšimli. On přišel a ta zaměstnankyně mu říká, byli tady gestapáci. Tak říká ježišmárja, tak co udělá. Tak vyskočil a utíkal do Starého města, protože tady byl nějak zapsaný v té jednotce.“

„Stavil se u toho vedoucího, a ten mu zajistil auto, a tak. Sedl a jel pryč.“

Situace měla vliv na celou rodinu. Janova maminka byla uvězněna v internačním táboře ve Svatobořicích, zatímco o chlapce pečovali prarodiče ve Starém Městě u Uherského Hradiště. Navzdory všem životním překážkám však Jan nikdy neztratil svou největší vášeň. Byl členem skupiny Hradišťan.

„No hudba to byl, to je můj život.“

Válka zasáhla i do Janových studií na Obchodní akademii v Uherském Hradišti – musel narychlo odjet za strýcem do Čáslavi, kde nakonec úspěšně odmaturoval. Po válce se rodina šťastně shledala. Přestěhovali se do Prahy, kde Janův otec získal práci na Ministerstvu národní obrany. I Jan dostal zajímavou pracovní nabídku, která však byla podmíněna studiem na Vysoké škole politicko-sociální a vstupem do KSČ. Proto ji odmítl. A jak prožíval rok 1968?

„Tak, že mám napsat nějaké heslo na fabriku, a já jsem to heslo vymýšlel jsem vymýšlel a vymyslel jsem s kamarádem, nějakým Otakarem Horkým, až jsme přišli na to a napsali jsme: За одного бумого двух небурых дают.“

„Za jednoho zabitého, máme dva.“

Politická situace zasáhla i do místního hradištského folkloru, který byl utlumen.

„K nám chodíval zpívat jeden starší pán. A výborný zpěvák, hlas a všecko. A přišel jednou a říká, nesl si magnetofon. A my jsme se ho ptali, co s tím? No tak já se chcu poslechnout v té muzice, jak to zní ten můj hlas. Jo, starou belu, to sem přišli Rusáci a my jsme v té bůdě se pustili do hodnocení. A on to zmáčkl a nahrál to.“

Celý příběh bychom chtěly uzavřít moudrými slovy jeho otce.

„Žij tak, aby ses každému mohl podívat do očí.“